

er, at Indtægten paa §§ 1—7, de ordinære Indtægtsparagraffer, som i 1921—22 var 409 296 000 Kr. — jeg springer overalt Hundrederne over —, i 1922—23 har været 426 925 000 Kr., og at dette gunstige Resultat er naaet trods en væsentlig Nedgang i Udbyttet af Skatteindtægten i det hele, idet den samlede Indtægt af Skatter og Afgifter paa § 5 er gaaet ned fra 459 282 000 Kr. i 1921—22 til 398 184 000 Kr. i 1922—23, altsaa en Nedgang paa godt 61 Mill. Kr. Aarsagen til, at man ikke alene har kunnet overvinde en saa væsentlig Nedgang af Statens Hovedindtægtskilde, men endog opnaa en Forøgelse af den samlede Indtægt paa godt 17½ Mill. Kr., er den glædelige Forandring, der er foregaaet med Udbyttet af Statsvirksomhederne. Paa § 1 er Nettoindtægten af Skovvæsenet 707 000 Kr. i 1922—23 mod 81 000 Kr. paa Regnskabet for 1921—22. Men det væsentligste er dog Statsvirksomhederne paa § 2; det samlede Resultat er nemlig dér, efter at de sædvanlige Afskrivinger er foretaget, et Overskud af 2 694 000 Kr. mod et Underskud paa Regnskabet for 1921—22 af 67 437 000 Kr. I dette store Tal er ganske vist indbefattet den ekstraordinære Afskriving af godt 16 Mill. Kr. paa Statsbanernes Kulbeholdning. Det er første Gang i 6 Aar, der har været Overskud paa denne Paragraf, idet man skal helt tilbage til Finansaaret 1916—17 for at finde et saadant. Da var Overskuddet 2 137 000 Kr. I 1919—20 — det sidste Finansaar, inden den nuværende Regering tiltraadte — var Underskuddet 39½ Mill. Kr., skønt de højere Lønninger kun havde været i Kraft Halvdelen af Aaret, og skønt Dyrtidstilløget og, man kan ogsaa tilføje, Materialpriserne endnu ikke havde nået deres Maksimum. Overskuddene paa de enkelte Virksomheder overstiger dog kun for Møntvæsenets Vedkommende 1 Mill. Kr.; Mønten har nemlig givet 1 238 000 Kr. i Overskud. Statsbanerne har givet 936 000 Kr., Postvæsenet 434 000 Kr. og Havnevæsenet 123 000 Kr. Tre Virksomheder, nemlig Telegrafvæsenet, Statsprøveanstalten og Justervæsenet, gav dog endnu i dette Finansaar Underskud, deraf Telegrafvæsenet et Underskud paa 471 000 Kr. Men i 1921—22 gav ikke mindre end 5 Virksomheder, deriblandt alle de 4 største, og Aaret før igen 7 Virksomheder eller Flertallet af dem alle Underskud.

Dette relativt gunstige Resultat er naaet trods en stærk Aftagen af Indtægten. Til denne Aftagen af Indtægten er Hovedaarsagen, foruden den almindelige økonomiske Depression, ogsaa betydelige Takst-

nedsættelser, som navnlig har været betydelige for Statsbanernes Vedkommende, men dog ogsaa følelige for Postvæsenets Vedkommende. Indtægten er aftaget, sammenlignet med det foregaaende Aar, for Statsbanerne med 15 pCt., for Postvæsenet med 5 pCt. og for Telegrafvæsenet med 14,3 pCt. Balance er kun naaet ved en stærk Formindskelse af Udgiften. For Statsbanernes Vedkommende er Udgiftsformindskelsen, naar den ekstraordinære Afskriving holdes ude, 33 pCt., for Postvæsenet 16,3 pCt. og for Telegrafvæsenet 14,4 pCt. For Telegrafvæsenet indtraadte Underskuddet senere end for de andre Statsvirksomheder, men til Gengæld holder det sig ogsaa sejgere dér. Det ses ogsaa af de Tal, jeg nylig nævnte, at Udgifts- og Indtægtsnedgangen i 1922—23 omtrent har holdt hinanden Stangen, medens i de andre Statsvirksomheder Udgiftsnedgangen har været betydelig stærkere end Indtægtsnedgangen.

Paa § 3, Renter og Udbytte, er Indtægten 10 275 000 Kr. mod 4 616 000 Kr. for 1921—22. Selv med Fradrag af Renten af de 40 Mill. Kr., med hvilke Nationalbanken har forstrakt Statskassen til Køb af Præferenceaktier i Landmandsbanken, har Renten af selve Kassebeholdningen udgjort 2 327 000 Kr. Renten af de under Statsaktivernes Kontor bestyrede Fordringer og Værdipapirer har været 1 724 000 Kr., hvilket jo, da adskillige af disse Aktiver giver ingen eller kun ringe Rente, gennemsnitlig bliver kun ca. 1¾ pCt. af det samlede Beløb, der nærmer sig 100 Millioner — nøjagtigere ca. 99½ Mill. Kr.

Hvad nu § 5 angaar, har jeg allerede nævnt den stærke Nedgang, der har fundet Sted her. Den skyldes væsentlig det aftagende Udbytte af Formue- og Indkomstskatten. Dette Udbytte er aftaget fra 243 275 000 Kr. i 1921—22 til 159 463 000 Kr. i 1922—23, altsaa en overordentlig betydelig Indtægtsnedgang paa denne store Post. Af de ca. 159½ Millioner, som Formue- og Indkomstskatten altsaa har indbragt i 1922—23, falder 111 270 000 Kr. paa Indkomstskatten og heraf ca. 16 Millioner paa Selskabsskatten og 48 736 000 Kr. paa Formueskatten. Fra disse Beløb maa saa drages Refusion af Merindkomstskatten og Tillægsskatten — disse Skatter, der ikke længere eksisterer, men hvor Reguleringer har fundet Sted, som er gaaet i negativ Retning — en Refusion paa tilsammen ca. ¼ Mill. Kr.

Stempelafgifterne viser i Aar for første Gang i flere Aar Stigning, idet de i 1922—23